

Rozdział I. Instrukcja ogólna postępowania na wypadek pożaru

§ 1.

W przypadku zauważenia pożaru należy:

- 1) powiadomić, w miarę możliwości, wszystkie osoby przebywające w strefie zagrożenia oraz wezwać Straż Pożarną;
- 2) jeśli jest to możliwe uruchomić system alarmowy poprzez wciśnięcie przycisku ROP;
- 3) w sytuacji stwierdzenia pożaru zagrażającego bezpośrednio zdrowiu lub życiu, jeśli jest to możliwe dokonać zgłoszenia na numer alarmowy AJP oraz adres poczty elektronicznej AJP;
- 4) uruchomić natychmiast podręczny sprzęt gaśniczy w przypadku pożaru o małych rozmiarach;
- 5) próbować ugasić pożar w zarodku, używając wody, gaśnic; nigdy nie gasić wodą urządzeń elektrycznych;
- 6) nie próbować gasić ognia, którego nie jesteś w stanie opanować;
- 7) w przypadku usłyszenia sygnału alarmowego, kierować się do wyjść ewakuacyjnych i natychmiast opuścić budynek, kierując się do wyznaczonych miejsc ewakuacji;
- 8) udzielić pomocy osobom, które nie mogą się ewakuować o własnych siłach (zwłaszcza osobom starszym i niepełnosprawnym) oraz (jeśli to możliwe) najważniejsze dokumenty, etc;
- 9) osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne są odpowiedzialne za ewakuację studentów z pomieszczeń dydaktycznych;
- 10) jeśli jest to możliwe należy wyłączyć urządzenia oraz sprzęt włączony do sieci elektrycznej, wyłączyć dopływ gazu i energii, nie otwierać okien;
- 11) drzwi zamknąć na klamkę – nie zamykać ich na zamek;
- 12) palący się tłuszcz lub ogień powstały w pomieszczeniach kuchennych, stołówki gasić środkiem gaśniczym przeznaczonym do tej grupy pożarów – litera F na gaśnicy;
- 13) gdy zapaliło się twoje ubranie – położyć się na ziemi i obracać/turlać się do chwili zduszenia ognia;
- 14) nie dopuścić do odcięcia przez pożar drogi wyjścia ze strefy zagrożenia; w przypadku odcięcia drogi wyjścia udać się do pomieszczenia posiadającego okno lub balkon usytuowanego jak najdalej od pożaru. Zabierać ze sobą, jeśli to możliwe, mokry koc; zamknij za sobą drzwi do innych pomieszczeń (nie zamykaj ich na klucz); wzywać pomoc przez okno lub z balkonu wymachując jasną tkaniną (jest się widocznym);
- 15) w przypadku silnego wzrostu temperatury i zadymienia położyć się na balkonie albo pod oknem i szczelnie okryć się kocem (lub innym okryciem);
- 16) gdy usłyszysz sygnał pożaru (np.: dźwięk czujnika dymu) należy przystąpić do ewakuacji; zbadaj drzwi zanim je otworzysz – jeżeli drzwi są zimne, wyjdź zachowując ostrożność. Dym i gorące powietrze unoszą się do góry – czystsze i chłodniejsze powietrze jest na dole! – przemieszczaj się więc przy podłodze.;
- 17) zakryć usta i nos gęstą, zmoczoną w wodzie tkaniną;
- 18) osłonić się, w miarę możliwości, czymś trudno zapalnym;
- 19) poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu;
- 20) jeżeli drzwi są gorące, uciekać, jeśli możesz przez okno;
- 21) podporządkować się kierującemu akcją ewakuacyjną i gaśniczą (do czasu przyjazdu jednostek straży pożarnej);
- 22) wykonywać bezwzględnie polecenia, a w razie potrzeby udzielić niezbędnych informacji dowódcy jednostki pożarnej.

Rozdział II. Instrukcja ogólna postępowania w razie wypadku

§ 2.

Postanowienia ogólne:

- 1) każdy kto zauważył wypadek lub dowiedział się o nim, zobowiązany jest natychmiast udzielić pomocy poszkodowanemu, pamiętając o własnym bezpieczeństwie;
- 2) należy używać sprzętu ratowniczego dostępnego na terenie AJP;
- 3) równocześnie z czynnościami udzielania pierwszej pomocy należy wezwać służby ratownicze, podając następujące informacje:
 - a) dokładny adres z nazwą miejscowości,
 - b) co się stało,
 - c) ilość osób poszkodowanych,
 - d) stan poszkodowanego,
 - e) nazwisko i nr telefonu – nie odkładaj pierwszego telefonu! Dyspozytor może mieć dodatkowe pytania;
- 4) równolegle należy podjąć działania mające na celu wyeliminowanie lub zminimalizowanie zagrożenia, tak aby nie dopuścić do jego eskalacji;
- 5) pracownik, który uległ wypadkowi, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o wypadku swojego przełożonego;
- 6) zgłoszenia powinna także dokonać każda osoba, która zauważyła takie zdarzenie w terenie AJP;
- 7) zgłoszenie powinno być dokonane w formie ustnej, a następnie w formie pisemnej;
- 8) przełożony, który otrzyma informację o wypadku przy pracy powinien niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie na piśmie Rektora oraz powiadomić specjalistę ds. BHP;
- 9) przełożony pracownika poszkodowanego jest obowiązany zapewnić udzielenie pierwszej pomocy oraz zabezpieczyć miejsce wypadku;
- 10) zabezpieczenie miejsca wypadku oznacza, że do czasu ustalenia przyczyn i okoliczności wypadku nie wolno uruchamiać maszyn i urządzeń, które w związku z wypadkiem zostały unieruchomione, nie wolno zmieniać ich położenia, jak również położenia innych przedmiotów, a ponadto nie można dopuszczać do miejsca wypadku osób niepowołanych;
- 11) w razie potrzeby należy powiadomić o zdarzeniu administratora obiektu;
- 12) po przybyciu wezwanych służb należy przekazać dowodzącemu akcją niezbędne informacje, współpracować z ratownikami i wykonywać ich polecenia;
- 13) po zakończeniu wszystkich działań powypadkowych uzyskaj zgodę przełożonego na powrót na stanowisko pracy, ponowne uruchomienie urządzeń w miejscu wypadku od przełożonego.

Rozdział III. Instrukcja ogólna postępowania na wypadek awarii

§ 3.

Postanowienia ogólne:

- 1) awarie urządzeń i instalacji, które powstały w godzinach:
 - a) 7:30-15:30 – należy zgłaszać do Działu Administracyjnego AJP pod nr tel. 95-721-60-62 lub 508-266-055,
 - b) 15:30-7:30 – zaistniałe usterki techniczne w obiektach AJP należy wpisywać do zeszytów znajdujących się w portierniach wszystkich obiektów AJP, a awarie wymagające natychmiastowego usunięcia należy zgłaszać bezpośrednio pod nr tel. 508-266-055. W przypadku gdy nie można dodzwonić się pod ww. numer należy powiadomić następujące służby:
 - pogotowie wodno-kanalizacyjne, pod nr tel. 994,

- pogotowie energetyczne, pod nr tel. 991,
 - pogotowie gazowe, pod nr tel. 992.
- 2) w przypadku stwierdzenia awarii zagrażających zdrowiu lub życiu należy dokonać zgłoszenia informacji pod nr alarmowy AJP 95-721-60-10 oraz adres poczty kanclerz@ajp.edu.pl;
 - 3) pracownicy obsługi w ramach wykonywanych czynności mają obowiązek zewnętrznego sprawdzenia stanu instalacji grzewczej, wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, gazowej;
 - 4) pracownicy obsługi AJP mają obowiązek sprawdzenia otrzymanych informacji o nieprawidłowościach mogących grozić awarią oraz poinformować przełożonych o dostrzeżonych usterkach i zagrożeniach.

§ 4.

Służby techniczne AJP oraz administrator obiektu po stwierdzeniu awarii zobowiązani są:

- 1) niezwłocznie poinformować o grożącym niebezpieczeństwie osoby przebywające w rejonie zagrożenia;
- 2) dokonać lokalizacji awarii;
- 3) ocenić stopień zagrożenia i jeśli jest to konieczne wstrzymać pracę lub odwołać prowadzone zajęcia dydaktyczne;
- 4) zamknąć główne zawory techniczne;
- 5) do czasu przybycia zewnętrznych ekip technicznych i ratowniczych podjąć w miarę możliwości działania ograniczające rozszerzenie się awarii;
- 6) w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia przebywających na terenie wystąpienia awarii przeprowadzić ewakuację osób znajdujących się w obiekcie;
- 7) po przybyciu na teren obiektu powiadomionych jednostek należy udzielić niezbędnych informacji, ściśle współpracować i podporządkować się poleceniom dowodzącemu akcją ratowniczą.

Rozdział IV. Instrukcja ogólna postępowania w przypadku otrzymania przesyłki niewiadomego pochodzenia

§ 5.

W przypadku otrzymania przesyłki niewiadomego pochodzenia lub budzącej podejrzenia należy:

- 1) przesyłkę pozostawić na miejscu w miarę na równej stabilnej powierzchni;
- 2) nie wąchać, nie dotykać ani nie przypatrywać się jej z bliska;
- 3) ostrzec inne osoby, które przebywają w pomieszczeniu, opuścić i zamknąć pomieszczenie do czasu przyjazdu specjalistycznej ekipy;
- 4) spowodować umycie rąk przez osoby, które dotykały przesyłkę;
- 5) sporządzić listę takich osób i przekazać je kompetentnym osobom;
- 6) zabezpieczyć wszystkie rzeczy, które miały kontakt z podejrzaną przesyłką.

§ 6.

W przypadku gdy podejrzana przesyłka została otwarta i zawiera jakąkolwiek substancję należy:

- 1) nie ruszać tej substancji;
- 2) nie powodować ruchu powietrza (zamknąć okna wyłączyć system wentylacji);
- 3) wysypaną zawartość ostrożnie przykryć papierem lub innym materiałem;
- 4) powiadomić przebywające w pomieszczeniu osoby o wydarzeniu;
- 5) zamknąć pomieszczenie i bardzo dokładnie umyć odkryte części ciała.

§ 7.

W przypadkach, o których mowa w § 5-6, należy niezwłocznie dokonać zgłoszenia zagrożenia pod nr alarmowy AJP i adres poczty elektronicznej AJP, a także powiadomić przełożonych oraz administratora obiektu. Po przybyciu specjalistycznych służb należy bezwzględnie stosować się do ich poleceń.

Rozdział V. Instrukcja ogólna postępowania w przypadku groźby zdetonowania ładunku wybuchowego

§ 8.

Źródła informacji o zagrożeniu zamachem bombowym:

- 1) list;
- 2) rozmowa telefoniczna;
- 3) wiadomość z poczty elektronicznej;
- 4) podejrzenie powzięte na podstawie obserwacji;
- 5) znalezienie podejrzanego pakunku (przedmiotu) mogącego być ładunkiem wybuchowym.

§ 9.

1. Postępowanie w przypadku otrzymania informacji – osoba, która otrzymała informację o możliwym wybuchu ładunku nie może zlekceważyć takiej wiadomości. W przypadku gdy informacja dotarła telefonicznie należy:
 - 1) zachować spokój, nie wpadać w panikę,
 - 2) rozmowę prowadzić spokojnie starając się uzyskać jak najwięcej informacji typu gdzie jest ładunek, dlaczego został podłożony i jednocześnie nasłuchiwać ewentualnych odgłosów z oddali (np.: ruch uliczny, gwar itp.),
 - 3) zapamiętać wszelkie możliwe uzyskane dane oraz sposób wypowiedzianej groźby (np.: głos podenerwowany, głośny, sepleniący itp.),
 - 4) pozwolić rozmówcy skończyć przekazywanie informacji,
 - 5) zgłosić zagrożenie pod nr alarmowy AJP i na adres poczty elektronicznej AJP,
 - 6) o zagrożeniu powiadomić odpowiednie służby, przełożonych oraz administratora obiektu, który jest zobowiązany do poinformowania o zagrożeniu władz Uczelni,
 - 7) zgodnie z decyzją przełożonych ewakuować się z zagrożonego obiektu,
 - 8) po przybyciu odpowiednich służb, kierującemu akcją przekazać wszystkie uzyskane informacje.
2. W momencie przybycia służb całość postępowania obejmuje dowodzący akcją i w związku z tym należy ściśle wykonywać jego polecenia.

Rozdział VI. Instrukcja ogólna postępowania na wypadek katastrofy budowlanej

§ 10.

W przypadku zagrożenia wystąpienia katastrofy budowlanej i ewakuacji z obiektu należy:

- 1) opuszczając budynek:
 - a) niezwłocznie poinformuj o grożącym niebezpieczeństwie osoby przebywające w rejonie zagrożenia,
 - b) dokonaj zgłoszenia o wystąpieniu zagrożenia pod nr alarmowy AJP,
 - c) zawiadom administratora obiektu, który jest zobowiązany do powiadomienia o zagrożeniu władz Uczelni,
 - d) w miarę możliwości udziel pierwszej pomocy poszkodowanym,
 - e) jeśli to możliwe:
 - zabierz ze sobą podstawową dokumentację, najcenniejsze mienie,
 - gdy nie możesz opuścić budynku/pomieszczenia drzwiami wyjściowymi, klatką schodową z powodu zagrożenia lub innych przeszkód, uciekaj przez okno, jeśli jest to możliwe,
 - f) zachowaj szczególną ostrożność;
- 2) gdy nie masz możliwości opuszczenia budynku jeśli to możliwe wywieś w oknie jasną tkaninę – jako znak dla ratowników, że potrzebujesz pomocy;
- 3) gdy jesteś unieruchomiony:
 - a) jeżeli masz telefon, wezwij pomoc,

- b) nawołuj pomocy, stukaj w lekkie elementy metalowe,
 - c) oszczędzaj siły, tlen, staraj się zachować spokój,
- 4) gdy opuściłeś budynek:
- a) powiadom kierującego akcją ratowniczą o osobach, które zostały jeszcze w pomieszczeniach budynku, oraz o osobach, które aktualnie i na pewno przebywają poza budynkiem,
 - b) jeśli posiadasz informacje pomocne w akcji ratowniczej, przekaz je niezwłocznie służbie ratowniczej,
 - c) nie wracaj na miejsce katastrofy, ani nie wchodź do uszkodzonego wypadkiem budynku bez zezwolenia służb budowlanych, które określą czy takie wejście jest bezpieczne,
 - d) jeżeli jesteś ranny zgłoś się do punktu pomocy medycznej;
- 5) po przybyciu do obiektu służb ratowniczych kierujący dotychczas akcją ratowniczą przekazuje wszystkie informacje dotyczące zdarzenia kierującemu służbami ratowniczymi.

Rozdział VII. Instrukcja ogólna postępowania w przypadku zagrożenia skażeniem biologicznym lub chemicznym

§ 11.

Źródła skażeń chemicznych:

- 1) awarie i katastrofy w obiektach przemysłowych;
- 2) wypadki cystern;
- 3) atak terrorystyczny z użyciem broni chemicznej;
- 4) toksyczne środki przemysłowe np.: chlor, amoniak, kwasy i ługi.

§ 12.

W przypadku zagrożenia wystąpienia skażenia biologicznego lub chemicznego należy:

- 1) włączyć odbiorniki radiowe i telewizyjne na program lokalny w celu wysłuchania komunikatów ostrzegawczych, stosować się do poleceń komunikatów nadawanych przez obronę cywilną;
- 2) zgłosić informacje o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia pod nr alarmowy AJP 95 721 60 10 oraz adres poczty elektronicznej AJP kanclerz@ajp.edu.pl;
- 3) w przypadku decyzji o ewakuacji zaalarmować i ewakuować pracowników i studentów oraz inne osoby przebywające w strefie zagrożenia;
- 4) w zależności od okoliczności i potrzeb zgłosić zagrożenie pod nr alarmowy 112 informując o rodzaju zagrożenia;
- 5) do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie opuszczają uszczelnionych pomieszczeń oraz nie przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych;
- 6) powstrzymać się od spożywania posiłków, palenia tytoniu oraz prac wymagających dużego wysiłku;
- 7) stosować się do poleceń kierownictwa jednostek ratowniczych.

§ 13.

- 1. Jeżeli usłyszałeś sygnał ostrzegawczy lub komunikat o zagrożeniu chemicznym, a jesteś poza budynkiem:
 - 1) udaj się do najbliższego budynku;
 - 2) jeśli to możliwe poruszaj się prostopadle do kierunku wiatru,;
 - 3) w miarę możliwości chroń drogi oddechowe np.: oddychając przez chusteczkę do nosa, ubranie lub inny materiał;
 - 4) zostaw odzież wierzchnią i obuwie przed budynkiem.
- 2. Jeżeli usłyszałeś sygnał ostrzegawczy lub komunikat o zagrożeniu chemicznym, a jesteś w budynku:

- 1) zamknij wszystkie okna i drzwi;
 - 2) wyłącz wentylację i klimatyzację;
 - 3) uszczelnij otwory wokół drzwi i okien;
 - 4) zaklej wszystkie otwory i kanały;
 - 5) gdy miałeś kontakt z niebezpiecznymi substancjami nie dotykaj ust i oczu, umyj się pod prysznicem, a jeśli to jest niemożliwe umyj pod bieżącą wodą ręce, twarz;
 - 6) jeżeli podejrzewasz, że gaz albo szkodliwe opary dostają się do środka, oddychaj płytko przez wilgotne ubranie lub inny materiał.
3. Jeśli jesteś w strefie bezpośredniego zagrożenia poza budynkiem:
- 1) unikaj kontaktu z jakimikolwiek podejrzanymi substancjami i przedmiotami – nie dotykaj i nie wężaj ich;
 - 2) chroń swoje drogi oddechowe – oddychaj płytko przez ubranie lub inny materiał;
 - 3) staraj się oddalić od niebezpiecznego obszaru najszybciej jak to możliwe.
4. Jeśli jesteś w strefie bezpośredniego zagrożenia w budynku:
- 1) unikaj kontaktu z jakimikolwiek podejrzanymi substancjami i przedmiotami – nie dotykaj i nie wężaj ich;
 - 2) zamknij okna;
 - 3) wyłącz wentylatory i klimatyzację;
 - 4) opuść pomieszczenie zamykając za sobą drzwi;
 - 5) chroń swoje drogi oddechowe – oddychaj płytko przez ubranie lub ręcznik,
 - 6) staraj się oddalić od niebezpiecznego obszaru najszybciej jak to możliwe.

Rozdział VIII. Instrukcja ogólna postępowania w przypadku porażenia prądem elektrycznym

§ 14.

Postanowienia ogólne:

- 1) dbaj o stan instalacji elektrycznej – nie naprawiaj jej samodzielnie. Jeśli nie masz wiedzy i uprawnień w tym zakresie informację o uszkodzeniu instalacji należy przekazać do Działu Administracyjnego pod. nr tel. 95 721 60 62;
- 2) stosuj tylko atestowane aparaty i urządzenia;
- 3) używaj narzędzi, maszyn i urządzeń elektrycznych zgodnie z instrukcją oraz ich przeznaczeniem;
- 4) nie włączaj urządzeń wymagających uziemienia ochronnego do gniazdek zasilających nie posiadających uziemienia;
- 5) nie zbliżaj się do uszkodzonych przewodów, słupów lub stacji transformatorowych wysokiego napięcia będących pod napięciem (może wystąpić napięcie krokowe lub powstać łuk elektryczny nawet na odległość kilku metrów).

§ 15.

1. Podejmując się ratowania ofiary porażenia należy:
 - 1) zachować dużą ostrożność, aby samemu nie ulec porażeniu;
 - 2) w pierwszej kolejności jak najszybciej odciąć ofiarę od źródła prądu – wyłączając bezpieczniki, a następnie wyjmując z gniazdka wtyczkę urządzenia elektrycznego, które spowodowało porażenie. Zrób to za pomocą drewnianego lub plastikowego kija od szczotki (pod żadnym pozorem nie używaj metalowych lub miedzianych przedmiotów, ponieważ przewodzą prąd). Dopiero wtedy możesz podejść do ofiary;
2. Do czasu przybycia karetki udziel poszkodowanemu pomocy:
 - 1) jeśli jest przytomny i nie wymaga pilnej interwencji na miejscu, czekaj na karetkę;

- 2) jeśli jest nieprzytomny, ale oddycha, krążenie jest zachowane i jednocześnie można wykluczyć uraz kręgosłupa i wstrząs, ułóż go w pozycji bocznej ustalonej;
 - 3) jeżeli uszkodzony nie oddycha, wykonaj sztuczne oddychanie i, jeśli zachodzi taka potrzeba, masaż serca;
 - 4) jeśli stwierdzisz objawy wstrząsu (błada, zimna skóra, która jest złana potem, uszkodzonym wstrząsają dreszcze, ma przyspieszone tętno) ułóż uszkodzonego w pozycji przeciwwstrząsowej – na plecach, z uniesionymi nogami.
3. Jeśli do porażenia doszło na wolnym powietrzu, np.: wskutek zerwania sieci elektrycznej, w pierwszej kolejności zadбай o swoje bezpieczeństwo i nie podchodź do elementów linii przesyłowej na odległość mniejszą niż 5 m, ponieważ elektryczność przenoszą wilgotna ziemia oraz powietrze i możesz ulec porażeniu.
 4. Jeśli znajdujesz się w strefie ryzyka, nie stawaj na ziemi, tylko, jeśli jest taka możliwość, na suchej desce lub na czymś drewnianym albo gumowym – pomoc należy ograniczyć do powiadomienia pogotowia ratunkowego. Przy zgłaszaniu wypadku należy poinformować, że dotyczy on porażenia prądem wysokiego napięcia.

Rozdział IX. Wykaz telefonów alarmowych

Numer alarmowy AJP : 95-721-60-10

Adres poczty elektronicznej AJP: kanclerz@ajp.edu.pl

Telefon alarmowy: 112 (nie wymaga karty SIM i odblokowania telefonu)

Pogotowie ratunkowe: 999

Państwowa Straż Pożarna: 998

Policja: 997

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: 994

Pogotowie ciepłownicze: 993

Pogotowie gazowe: 992

Pogotowie energetyczne: 991

Pogotowie wodociągowe: 95-728-59-51

Straż Miejska: 95-735-57-28

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego: 95-711-52-49

Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego: 95-735-56-83